

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIESUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 9.

Katowice, sobota, dnia 21go lipca 1928 r.

ok 1.

Naród a Państwo.

Naród, to wielkie zbiorowisko ludzi, pokrewnych sobie językiem, obyczajami i zwyczajami, usposobieniem psychicznym, budową ciała i charakterem. Ziemia, na której dany naród żyje i klimat, wśród którego pracuje w ciągu długich stuleci, urabiają wszystkie jednostki w jednolitą formę duchową i fizyczną.

Ponieważ w całym wszechświecie nie istnieją dwie rzeczy, któreby zupełnie podobne były do siebie, przeto też i każda jednostka w narodzie jest nieco odmienna od innych. Ztąd wypływa ta różnorodność dążeń, wy magań i działań w danym narodzie.

Wohec tego, że każda jednostka ludzka ma swoją specyficzną wolę, potrzeby siły, i sposób wykonania swych zamierzeń, bez uzgodnienia więc tych nadzwyczaj wielorakich potrzeb i działań ludzkich żaden naród nie mógłby rozwijać swej kultury i poprawiać swego bytu. Rozwój ten bez zorganizowania się narodu czy danej rasy według nadzwyczaj powoli i na pewnym niezbyt wysokim punkcie, siłą rzeczy musiałby utknąć. Historia rozwoju ludzkości aż nazbyt jasno nam to twierdzenie podkreśla.

Wszystkie rasy i szczepy czy to w Azji, Afryce czy na różnych wyspach dopóki chodzą luźno i nie zorganizują się w jakikolwiek związek, bądź to rasowy, językowy, czy religijny, dopóty pozostają na bardzo niskim poziomie kulturalnym, i dopóty prowadzą byt bardzo prymitywny, ich mienie narażone jest co dzień na uszczerbek, zaś ich życie oprócz ich własnej siły nie chronione bywa przez nikogo.

Dopiero organizacja ułatwia wszystkim ludziom, co raz to większe gromadzenie dóbr materialnych oraz szybszy i wzajemny podział dóbr duchowych i umysłowych.

Przez długie wieki pierwotny człowiek chodził samopas to jest w stanie bezorganizacyjnym. Jednakowoż z tą chwilą, kiedy spostrzegł, że połączony razem z wielu innymi ludźmi, łatwiej mógł się bronić przeciwko dzikim zwierzętom i łatwiej mógł urządzić wyprawy łowieckie, z tą chwilą mimo różnych rozdźwięków i walk wewnętrznych w łonie samych grup, luźno jeszcze zorganizowanych, z biegiem wieków ludzie formę organizacyjną coraz to bardziej udoskonalali.

Dziś każdy naród europejski zorganizowany jest we własne państwo. Tylko niezdolna do rządzenia się sam, lub przemocą ujarzmiony naród nie ma własnej organizacji państwowej i włączony jest w granice obcego państwa.

Zorganizowanie się więc narodu we własne państwo jest warunkiem koniecznym bytu i dalszego rozwoju danego narodu. Tylko w zorganizowanym własnym państwie naród może zapewnić sobie maksimum własnego rozwoju i dorobku. Obca, gwałtem narzucona danemu narodowi forma państwowa ogromnie hamuje rozwój ujarzmionego narodu. Przykład tego mieliśmy aż nazbyt bolesny na nas samych.

Jeśli więc własne państwo zapewnia danemu narodowi maksimum rozwoju duchowego i dobrobytu, to jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że we własnym interesie każdej jednostki danego narodu leży, ażeby forma organizacji jego państwa była możliwie jak najdoskonalsza. Na udoskonalenie tej formy i organizacji państwowej żaden obywatel nie powinien szczędzić ni pracy ni energii i środków materialnych.

Im wygodniej bowiem jest urządzony dom i pomieszkanie, z tem większą przyjemnością każdy właściciel tego mieszkania w nim przebywa. Im lepiej i nowocześniej urządzona jest jakaś fabryka, tem lepiej pracuje się w niej robotnikowi, tem doskonalsze i tańsze wyroby wysyła na rynek światowy, tem większe zarobki zapewnia nie tylko pracodawcy, lecz i pracownicy. Im lepiej reka ludzka, a więc pracą ludzką pielęgnowany jest jakiś las, tem więcej lepszych i w stosunkowo krótszym czasie wydaje on pożądane plony.

Podobnie się ma z formą każdej organizacji państwowej. Widzimy zatem, że troska narodu o dobra

i trwała forme własnego państwa jest w pierwszym rzędzie staranie się poszczególnego obywatela o przygotowanie sobie takich warunków bytu ziemskiego, wśród których przy wydawaniu z siebie jak najmniej

energii uzyskać będzie mógł maksimum korzyści i zadowolenie.

St. Janicki
Poseł na Sejm Śląski.

Oświadczenie.

P. Wojciech Korfanty w odpowiedzi na wykluczenie go ze Stronnictwa Ch. D. ogłasza pod adresem Zarządu Głównego jakieś niejasne pogroźki i zapowiada szereg rewelacji.

Wątpić należy, czy Zarząd Główny względnie jego członkowie zechcą już z p. Korfantem rozmawiać.

Powiedzieli mu bowiem już wszystko co należy, w jednym słowie: „zadrzwi!“ a jeśli pp. Kempka, Kędzior, Labus, ks. Brandys i ks. Otremba zechcą obejrzeć niektóre operacje finansowe, których dokonywał na Stronictwie p. Korfanty, to im przecież delegat Zarządu Gł. ks. senator Albrecht obiecał to ułatwić.

Do tej dyskusji my jednak, organizująca się na G. Śląsku Dem. Chrześcijańska zgłaszamy się do głosu.

Znamy na Śląsku p. Wojciecha lepiej niż Warszawę i zbliżka patrzeliśmy na jego geszefty i geszeftiki. Właśnie dlatego, że tak dobrze go znamy i że wyrok Sadu Marszałkowskiego uchylił zaledwie tylko rabeł zasłony, zdecydowaliśmy się iść za tymi, którym dele-

gaci całej Polski powierzyli kierowanie sprawami Stronnictwa, a nie za p. Korfantym. Powinien więc on zcać sobie sprawę, że na swoje pogroźki w kierunku Zarządu Gł., otrzyma tu na Śląsku od nas odpowiedź. Powiemy mu krótko: ludziom, którzy w pracy ideowej pełnią służbę od szeregu lat, niema prawa stawiać żadnych zarzutów człowiekowi, dla którego hasło: „prowizja“ od kilku lat było symbolem jego stosunku do instytucji, w których tkwił w zarządzie lub w radzie. Metoda pobierania tych prowizyj przez osoby trzecie, kwitujące z odbioru gotówki i dzielące się zyskiem z p. prezesem ma swoje złe i swoje dobre strony. Wprawdzie nie pozostawia dokumentów z jego podpisem, ale pozwala przez żywych świadków przeprowadzić dowód prawdy.

W tych warunkach Zarząd Gł. będzie się czuł chyha zwolniony z obowiązku dyskusji z Mojżeszem Śląskim.

My tu na Śląsku z nim pogadamy.

Napad Chunchuzów na pociąg sowiecki.

„Izwestija“ donoszą z Charbina, że banda uzbrojona chunchuzów napadła na pociąg sowiecki i doszczętnie obrabowała wszystkich pasażerów oraz wagon pocztowy. Podczas tego napadu cztery oso-

by zabito, siedem ciężko poraniono, przyczem chunchuzi zabrali do niewoli i uprowadzili w niewiadomym kierunku 40 urzędników sowieckich jadących tym pociągiem. „Izwestija“ twierdzą, że napad był zorganizowany przez rosyjskich białogwardystów.

Piękny rys charakteru narodu bułgarskiego.

Uczucie wdzięczności jest tak rzadko spotykana w rodzinie narodów cnota, że z tem żywszą sympatią podkreśliłyśmy miły odruch społeczeństwa bułgarskiego.

Oto pragnąc zrekompensować pomoc, okazaną przez Polskę ofiarom ostatniego trzęsienia ziemi, co wyraziło się m. in. wysłaniem specjalnego pociągu sanitarnego do Bułgarii, władze bułgarskie wy-

raziły chęć zaofiarowania naszej stolicy odpowiedniego terenu nad morzem Czarnym pod budowę uzdrowiska dla dziatwy warszawskiej.

Upatrzono już nawet na ten cel piękną plażę w okolicach Warny.

Akt deklaracji darowizny nastąpi z momentem ostatecznego wyboru miejsca przez władze miejskie Warny.

Podwyżka i zniżka taryfy kolejowej w Polsce.

W związku z zapowiedziami o podniesieniu taryfy kolejowej zainteresowane organizacje gospodarcze zasięgnęły informacji w kołach rządowych, gdzie zapewniono je, iż rzeczywiście rząd nosi się z zamiarem zmiany dotychczasowej taryfy kolejo-

wej, zmiany te jednak będą obejmowały zarówno wyższe jak i niższe, gdyż chodzi o lepszy układ samej taryfy, wreszcie, że przed powzięciem ostatecznej decyzji zainteresowane sfery będą miały możliwość wypowiedzenia swojej opinii.

Briand w sprawie pokoju i zbrojeniach sowieckich.

„Mainzer Anzeiger“ ogłasza wywiad z francuskim ministrem spraw zagranicznych Briandem na temat pokoju światowego i rozbrojenia. W wywiadzie tym Briand m. in. oświadczył, że uważa za rzecz niezbędną, aby orientacja w kwestii pokoju powszechnego uległa zasadniczej zmianie. Jeżeli narody, będące członkami Ligi Narodów, do dziś dnia nie mogą się zdecydować na przeprowadzenie większych ograniczeń w zbrojeniu, to zdaniem min. Brianda, przyczyną tego faktu należy w pewnej mierze szukać w tem, iż wielkie mocarstwo, leżące na wschód od Polski aż na-

zbyt chętnie wspomina o zbrojeniu i o olbrzymiej sile efektywnej swej armii.

Briand oświadczył następnie, że protokół genewski z r. 1924 uważa za najważniejszy krok do zorganizowania pokoju światowego, mimo iż, dotąd nie podpisały go jeszcze wszystkie narody, w tem zainteresowane. Jako jeden z tworców tego protokołu, minister Briand czuje się dumny, że podpisał go bez żadnych zastrzeżeń. Ale nawet ten protokół nie żąda bezwzględnej rozbrojenia, a tylko ograniczenia zbrojeń, ponieważ w razie całkowitego rozbrojenia, wykluczona byłaby obrona kraju.

Znowu aresztowanie niebezpiecznego szpiega.

Na terenie p. augustowskiego aresztowano pewnego osobnika, który od miesiąca grasował na terenie D. O. K. II, III i IX, występując w urzędach gminnych jako oficer służbowy. Legitymując się fałszywymi dokumentami, przeglądał akty wojskowe mobilizacyjne oraz sprawdzał punkty triangulacyjne, przyczem żądał

wszędzie zaliczki w sumie 50 zł. Oszusta aresztowano na skutek listów gończych. Aresztowanym okazał się osobnik, występujący pod trzema nazwiskami: Krowskiego, Rawskiego i Doroża. Przy aresztowanym znaleziono kompromitujący go materiał szpiegowski. Dochodzenia w toku.

Spisek na życie króla.

Z Madrytu donoszą, że policja hiszp. wpadła na trop wielkiego spisku, który prawdopodobnie miał na celu wykonanie zamachu na króla. W Madrycie, Barcelonie i Saragocie aresztowano 120 osób przeważnie komunistów. Podobno wśród aresztowanych znajdują się oficerowie. W samej Barcelonie aresztowano 40 osób

a wśród nich wiele znanych osobistości. Policja rozciągnęła dozór nad członkami partii socjalistycznej i republikańskiej. Straż graniczną silnie wzmocniono. Komunikat urzędowy wydany w tej sprawie głosi, że śledztwo będzie prowadzone bez względu na stanowisko osób oskarżonych o spisek.

List do p. Stanisława Kobylńskiego adwokata i notariusza oraz członka SI Rady Wojew. w Katowicach.

Poniżej zamieszczamy list wystosowany przez posła St. Janickiego do p. St. Kobylńskiego, jako odpowiedź na to, co pisał p. St. Kobylński.

Wny

Pan Stanisław Kobylński
Adwokat i Notariusz
w Katowicach.

W posiadaniu listu z dnia 14 b. m. podpisanego przez W Pana Mecenasza za rzekome Polskie Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji na Śląsku, mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

Ponieważ Zarząd Wojewódzki, jakoteż i Rada Wojewódzka Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji na Śląsku, prowadzone przez p. Korfantego prawnie nie istnieją i już przed owym zjazdem w dniu 24 czerwca b. r. nie istniały, gdyż były przez Zarząd Główny Chrz. Dem. rozwiązane, zjazd ów sam zaś, zwołany przez p. Korfantego, został przez Zarząd Główny Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji uznany za nielegalny i niebyły, przeto na pismo, które W Pan Mecenas osobiście podpisał, przesyłam również odpowiedź na Jego ręce.

Przedewszystkiem dziwi mnie mocno, że właśnie W Pan Mecenas, który tak silnie i stale podkreśla praworządność, sam jako prawnik temu nielegalnemu zjazdowi przewodniczył i nielegalnie powzięte uchwały w dodatku podpisuje.

Jeśli kto, to właśnie prawnicy powołani są do pilnowania i przestrzegania w swych postępkach tej praworządności i to pod każdym względem i we wszystkich swych poczynaniach. Tymczasem list ów dowodzi, że W Pan jako prawnik z pod tego prawidła się wyłamuje, przewodnicząc buntowniczo zjazdowi i podpisując nielegalnie i w duchu buntowniczym powzięte uchwały.

Nie dziwiłbym się, gdyby te nielegalne wobec swej zwierzchniej władzy politycznej powzięte uchwały podpisywał taki p. Sosiński, Wydra lub półroczny chudek Ks. Otremba. Panowie ci bowiem o subordynacji i prawie zbyt wielkiego pojęcia mieć nie mogą. Jednakowoż od prawnika, i to w dodatku w tak podeszłym wieku, tak nielegalnego załatwienia spraw politycznych się nie oczekuje.

Wytlómaczenie tego postępków W Pana znajduję jedynie w tem, że jakkolwiek W Pan nie ma zasługi na polu oświatowo-narodowym, to jednakowoż swą działalność polityczną rozpoczął dopiero od czasu wyboru Go do Śląskiej Rady Wojewódzkiej, t. j. od 6-ciu miesięcy. A że przy pracy w tej instytucji byłem W Panu nieco pomocnym, poczytuje to sobie za zaszczyt.

P. Korfanty wiedząc o tem, nadużył tutaj w złośliwy sposób Czcigodnego nazwiska Pańskiego — zapewne w tym celu, ażeby nas obu pokłócić.

Uciekający poseł.

Oprócz posłów, którzy zasługują na miano mianot, trafiają się także od czasu do czasu i tacy, którzy przed ludźmi uciekać muszą. Jednym z takich jest poseł na Sejm Śląski p. adwokat Kempka z Tarnowskich Gór.

W Sejmie Śląskim wszyscy inni posłowie wiedzą o tem, że p. Kempce często tyle krwi uderza do głowy, że jego nietaktowne postępowanie dość często zapisują na rachunek człowieka nieodpowiedzialnego. Jego częste wykolejenia się z trybuny sejmowej są tego rodzaju, że gdyby nie był posłem, to mimo, że jest adwokatem, zostałaby zato do odpowiedzialności sądowej pociągnięty. Tymczasem mandat poselski chroni go od kary za różne oszczerstwa, rzucane z trybuny Sejmowej n. p. pod adresem naszych urzędników.

Wskutek tego uchodzenia krwi posłowi Kempce z innych części ciała, a nadmiernemu przypływowi do jego mózgu, poseł Kempka zaczął i dopuścić się obrazy już tyłu z grona swych kolegów sejmowych i innych poważnych obywateli, że dziś nie wie jak się przed nimi uchronić należy. Ze względu bowiem na jego częstą niepoczytalność przy takich obrazach oraz na liczną rodzinę, jaką jest obciążony p. Kempka, obrażeni obywatele wyciągają tylko te konsekwencje, że zmu-

szą go do odwołania tej obrazy, bądź ustnie bądź też listownie.

Są jednakowoż i tacy, którzy zagrozili p. Kempce spoliczkowaniem i to gdzie go spotkają. Tego p. Kempka bardzo się boi. Zdarzają się więc liczne wypadki, że poseł Kempka spotyka takiego obrażonego przez siebie obywatela n. p. w pociągu. Wówczas obawiając się zapłaty za swe niekulturalne postęпки, bierze czapkę i nie zważając na drwinki ze strony obecnych, zmyka, jak mysz, która zwęszyła kota.

Jeżeli zaś czyni odwrotnie, to i mandat poselski nie ochroni go przed spoliczkowaniem obrażonych obywateli, czy obywateli. Takie postępowanie p. posła Kempki obniża autorytet Sejmu, a jego ucieczki wywołują śmiechu i wraży pogardy.

Jeśli jednak W Pan Mecenas tę nielegalną uchwałę podpisał i swym podpisem pod ów list wystosowany do mnie zadokumentował, że chce ze mną prowadzić wojnę polityczną, to i owszem, może ją W Pan Mecenas rozpocząć. Na jedno przytem pozwolę sobie zwrócić uwagę, a mianowicie, że z tą chwilą kiedy prawnik zaczyna politykować, poczyna równocześnie tracić reputację dobrego prawnika. Zaś dowodem tego twierdzenia, to właśnie ów list z nielegalną uchwałą, podpisaną przez W Pana Mecenasza.

Proszę więc w tej sprawie zaprzestać dalszego nadawania listów o podobnej treści.

Z wysokim szacunkiem

Stanisław Janicki.
Poseł na Sejm Śląski.

List ów jest tak jasnym i w danym wypadku wyczerpującą odpowiedzią, że nic do niego dodawać nie potrzebujemy. Dziwi nas jedynie to, że p. Mecenas Kobylński, człowiek w podeszłym już wieku, da się jeszcze naciągać przez tak skompromitowanego człowieka, jakim jest p. Korfanty. P. Korfanty ma w tem swój cel. Wciągając bowiem w wir walki politycznej, przez siebie rozpętanych ludzi, politycznie jeszcze nie obszarpanych, pragnie przez to sam siebie wybielić. Lecz zato ci, którzy tak naciągać się pozwalają, niepotrzebnie tylko biorą na siebie część jego grzechów publicznych — no i oczywiście równocześnie obowiązek pokutowania za grzechy cudze.

Ze na taki luksus p. Mecenas Kobylński w swym wieku sobie pozwalać nie powinien, to rzeczą dla wszystkich, którzy go znają, jest jasną i zrozumiałą.

Spółeczeństwo odwraca się od p. Korfantego.

Po ostatnich wyborach do obecnego Sejmu Rzeczypospolitej grunt polityczny z pod stóp p. Korfantego zaczął się usuwać. Spółeczeństwo polskie stopniowo, lecz pewnie zaczęło odwracać się od tego, który dla własnych korzyści i osobistej ambicji usiłował wprowadzić ferment do szeregów jednego z najstarszych stronnictw, jakim jest Ch. Dem.

Zamiary p. Korfantego spełzły na niczem. Nie powiodły się plany, zdążające do otumanienia mas wyborczych, które po wyborach doszły do przekonania, że przez politykierstwo Korfantego zostali pozbawieni jakiegokolwiek reprezentowania na terenie sejmiku warszawskiego. Na dobitkę orzeczenie i decyzja Zarządu Głównego wykreśliła z listy swych członków Korfantego, motywując tem, że postępowanie tego człowieka niezgodne było z nakreślonym programem Ch. Dem. Tym sposobem zamknięte zostały p. Korfantemu drzwi do wszystkich ugrupowań politycznych, a tem samem przecięta została kariera polityczna p. Korfantego.

Obecnie p. Korfanty, chcąc przypomnieć się społeczeństwu, każe swoim dziłkim postom urządzać przeróżne uroczystości na swoją cześć. W tym celu urządza się jubileusz 25-cio lecia, jubileusz 30-lecia, a wszystko to w celu przypomnienia się społeczeństwu, że on, który lud ten przez swoją niszczytelką i destrukcyjną politykę prowadził na manowce, jeszcze żyje.

Jedną z takich uroczystości na cześć Korfantego miała się odbyć w dniu 15 b. m. w Małej Dąbrowce. Poseł Sosiński nie żałował niczego i dokładał starań, aby uroczystość ta wypadła imponująco, przez co mówiąc językiem p. Korfantego, chciano pokazać, „że lud stoi wszędzie przy boku swojego wodza“. Tymczasem stało się wręcz przeciwnie, zamiast triumfów i hymnów pochwalnych na cześć p. Korfantego, p. Sosiński musiał zebrać za sobą gorzkie wyrzuty ze strony obecnych.

Już na samym wstępie akademii dał się odczuć ogromny rozdźwięk wśród obecnych, bo kiedy p. Sosiński za 100 złotych rozkazał zagrać orkiestrze jakiś marsz na cześć podupadłego moralnie „wodza“ Korfantego, obecni zaprotestowali temu i domagali się odegrania marszu na cześć Marsz. Piłsudskiego. Muzykanci widząc, iż większość obecnych nie odstąpi od swojego żądania, uczynili zadość. Jak musiało krwawić się serce p. Sosińskiego, kiedy za pieniądze Korfantego orkiestra odegrała „My pierwsza brygada“.

Po takim smutnem doświadczeniu ośmielił się zabrać głos p. Sosiński, lecz stałe sprzeciwy ze strony wiernych członków Zarz. Głównego, zmusiły p. Sosińskiego do rozwiązania akademii.

Fakt powyższy chyba przekona p. Korfantego, że rola jego na G. Śląsku skończyła się, a wszelkie zabiegi, aby utracone zaufanie ponownie pozyskać, spełzną na niczem.

Trudno p. Korfanty! chociaż serce pana boli, jednakowoż trzeba się z losem pogodzić.

Rozpoczęcie budowy kolei z Kalet do Woźnik w pow. lublinieckim.

W najbliższych dniach rozpoczyna się budowa kolei Kalety—Woźniki. Budowa tej kolei prowadzona będzie kosztem Skarbu Śląskiego i to z pożyczki amerykańskiej.

Jak wiadomo, wschodnio-południowa część powiatu lublinieckiego nie posiada żadnego połączenia kolejowego. Miasteczko Woźniki i stosunkowo bogate wioski w tych okolicach, jak Lubsza, Psary, Strzebin i inne nie mogą wskutek tego ani dostatecznie wywozić swych produktów, ani też stać się silniejszymi konsumentami.

Te niedomagania w znacznej mierze zostaną zredukowane przez połączenie kolejowe tych okolic z rzeką uprzemysłowionego województwa.

Według pierwotnego zamiaru kolej miała iść z dworca Kalety przez lasy ks. Donnersmarka, dalej przez wieś Piaski i Lubszę do Woźnik. Jednakowoż po gruntownym zbadaniu sprawy przez Śląski Urząd Robót Publicznych, plan został nieco zmieniony. Nowa kolej nie będzie bieć z Kalet, lecz z dworca kolejowego w Strzebinu, leżącego nad linią kolejową Kalety—Wieluń. Kolej ta biegnąć będzie przez Piaski, gdzie wybudowany zostanie przystanek, następnie przez Lubszę i obok Psar, gdzie powstaje stacja kolejowa, a stamtąd bieć będzie do Woźnik.

Wskutek tej zmiany długość toru zredukowana została o 2,5 klm. i w całości wynosić będzie 13,5 klm.

Według dotychczasowych obliczeń koleją tą przewozić się będzie rocznie około 35.000 wagonów w obie strony, nie mówiąc o ruchu pasażerskim. Rentowność więc tejże jest w zupełności zapewniona.

Skoro więc Urząd Wojewódzki będzie mógł dysponować większą liczbą inżynierów, których niestety poddostatkiem nie posiada, roboty ruszą w całej pełni naprzód. Z końcem roku następnego kolej ta będzie już w całości ukończona i oddana do użytku publicznego.

